

Samenvatting hoofdlijnen implementatieproject centraal aandeelhoudersregister (CAHR)

1. Doelstelling van het CAHR

Hoofddoel:

De bewindspersonen van het ministerie van Veiligheid en Justitie, het ministerie van Financiën en de minister van Economische Zaken hebben gezamenlijk besloten tot de instelling van een (niet openbaar) centraal aandeelhoudersregister dat primair gericht is op het op één plaats beschikbaar zijn en ontsluiten van actuele aandeelhoudersinformatie m.b.t. BV's en niet-beursgenoteerde NV's voor aangewezen (publieke) diensten in het kader van controle, toezicht en handhaving.

Het bestaan van één integraal, actueel en centraal bestand biedt de mogelijkheid om risico's te signaleren en het gehele bestand met specifieke zoekfuncties te (laten) doorzoeken. Dit biedt nieuwe aanknopingspunten voor nader, verdiepend, onderzoek door de betreffende diensten.

Van de instelling en werking van het CAHR worden de volgende effecten verwacht:

- beter inzicht in aandeelhouders en aandeelhoudersbelangen ten behoeve van de controle, het toezicht en de handhaving op naleving van wetgeving;
- vereenvoudiging van de bestrijding van financieel economische fraude waaronder misbruik van rechtspersonen door meer inzicht mogelijk te maken in de feitelijke aandeelhouderssituatie. Dit werkt deels preventief (omdat aandeelhouders weten dat ze worden geregistreerd en traceerbaar zijn) en deels repressief (omdat bij misbruik van rechtspersonen de toezichts- en handhavende organisaties beschikken over adequate informatie en malafide aandeelhouders kunnen aanpakken).

Het CAHR wordt (onderdeel van) een basisregistratie. Het is vooral gericht op gebruik door overheidsdiensten. Dit leidt tot de beslissing om het CAHR onder te brengen bij de KvK als niet openbaar onderdeel van het Handelsregister.

De bewindspersonen hebben besloten dat ook het notariaat inzage moet kunnen hebben in het centrale register. Het centraal aandeelhoudersregister wordt een aanvullende bron die de notaris ter beschikking staat bij de dienstverlening aan burgers en bedrijven.

Aandachtspunten van de KNB:

- de volledigheid, de accuraatheid en betrouwbaarheid van de op te nemen gegevens
- de rol van de notaris bij het aanleveren en gebruiken van de gegevens
- de afstemming met de specifieke belangen van de notariële beroepsgroep
- zoveel mogelijk aansluiting bij bestaande ICT en werkprocessen van de notaris
- lasten en kosten

Aandachtspunten van de KvK:

- de inrichting en werking van het CAHR als onderdeel van het Handelsregister moet bijdragen aan de dienstverlening van de KvK aan de (geautoriseerde) afnemers
- het PvE bevat heldere eisen en specificaties voor de bouw van het CAHR
- zoveel mogelijk aansluiting bij bestaande ICT (input en output), werkprocessen en producten
- de volledigheid, de accuraatheid en betrouwbaarheid van de op te nemen gegevens
- snelle en juiste aanlevering van mutaties door het notariaat

- lage kosten voor verwerking van mutaties CAHR

Aandachtspunten van de opdrachtgevende ministeries:

- Het te bouwen CAHR vergt een opzet en structurele inbedding die een betrouwbare en actuele vulling van het register waarborgt opdat aan de informatiebehoefte van specifieke, vragende partijen tegemoet gekomen kan worden. Tegelijkertijd moet ook voorkomen worden dat de instelling van een CAHR leidt tot een lastenverzwaring of kostenafwenteling aan de zijde van de burger en het bedrijfsleven, waaronder ook het notariaat wordt begrepen.
- Met de KNB/notarissen en de KvK zal nader inhoudelijk moeten worden bepaald hoe die structurele vulling zal kunnen verlopen, waarbij de bewindspersonen hebben aangegeven nader te willen bezien op welke wijze gegevenstoevoer van het notariaat eenvoudig en praktisch gekoppeld kan worden aan het digitaal repertorium en de digitale akten.
- In de formulering van de opdracht aan de KvK en aan de Stichting ICTU m.b.t. het opstellen van een Programma van Eisen is met de bovenvermelde punten specifiek rekening gehouden.

2. De resultaten

Het beoogde eindresultaat van het project:

Op 1 april 2015 wordt gerealiseerd¹:

1. De oplevering van de technische infrastructuur, dat wil zeggen het gebouwde doch nog niet gevulde systeem van het centraal aandeelhoudersregister (CAHR) als onderdeel van het Handelsregister bij de KvK, dat voldoet aan de opdracht, het programma van eisen (specificaties) dat m.b.t. dit register is opgesteld en het bouwplan / offerte;
2. waaraan via toereikende (ICT-) infrastructuur de met de initiële en structurele informatietoeleverancier(s) van het CAHR afgesproken informatie (die nodig is voor de beantwoording van de hieronder opgenomen twee vragen) kan worden aangeleverd;
3. en van waaruit via toereikende (ICT-) infrastructuur daartoe *geautoriseerde* en aangesloten organisaties² worden voorzien in hun (in het programma van eisen vastgelegde) informatiebehoefte t.a.v. B.V.'s en niet beursgenoteerde N.V.'s m.b.t. de volgende vragen:
 - wie zijn de aandeelhouders van deze rechtspersoon?
 - welke aandelen (in welke rechtspersonen) heeft een bepaalde (rechts-) persoon?

Op 1 oktober 2015 is (verder) gerealiseerd:

- Het operationele, werkende en geïmplementeerde centraal aandeelhoudersregister (CAHR), dat wil zeggen een werkende technische infrastructuur die is verrijkt/gevuld met

¹ Voorwaarde is dat volgens de planning 9 maanden vóór dit tijdstip definitieve opdrachtverlening aan de KvK heeft plaatsgevonden. De aangegeven datum is onder voorbehoud omdat de bouwtijd die de KvK daadwerkelijk nodig heeft, pas definitief bekend is bij oplevering van de offerte (1 maand na oplevering van het PvE). De in de planning opgenomen termijn van 9 maanden is de thans ingeschatte bouwtijd, gebaseerd op de verrichte impactanalyse.

² Stavaza dit moment (datum-maand-2013): Belastingdienst, Justis, OM, politie, BOD'en, AFM, ACM, DNB, NZA, BFT, veiligheids- en inlichtingendiensten, daarnaast notarissen, de aandeelhouder (natuurlijk persoon op grond van de Wbp) en de B.V./N.V. ter verificatie van in het CAHR opgenomen informatie.

de beschikbare informatie ten aanzien van het aandelenbezit in besloten vennootschappen en niet-beursgenoteerde naamloze vennootschappen, aan de hand van:

- informatieverstrekking op structurele basis: actuele informatie afkomstig van notarissen via een met de KNB afgestemde efficiënte informatieleveringsstroom die zo min mogelijk belastend is voor het reguliere werkproces van de notaris;
- initiële informatie afkomstig van het Handelsregister als het gaat om de informatie met betrekking tot de enig aandeelhouders;
- initiële informatie afkomstig van de Belastingdienst en (mogelijk) andere partijen als het gaat om de informatie uit de aangifte voor de vennootschapsbelasting en inkomstenbelasting 2011/2012 met betrekking tot alle aandeelhouders (met een aanmerkelijk belang);
- De inwerkingtreding van de wet- en regelgeving, die noodzakelijk is voor de feitelijke werking van het CAHR.
- Uitvoering van de acties zoals opgenomen in het (nog op te stellen) communicatieplan dat zal worden gericht op de voorlichting aan de betrokken organisaties en de aandeelhouders en vennootschappen.

1. Deeltrajecten

NB: het onderstaande en het activiteitenoverzicht in de bijlage omvatten de hoofdlijnen van de implementatieactiviteiten. De verschillende deelprojecten worden –waar aan de orde- uitgewerkt in gedetailleerde deelprojectplannen. Het gaat hierbij in ieder geval om de deelprojecten 'Ontwikkeling, bouw, vulling en implementatie van het CAHR' en 'regelgeving'.

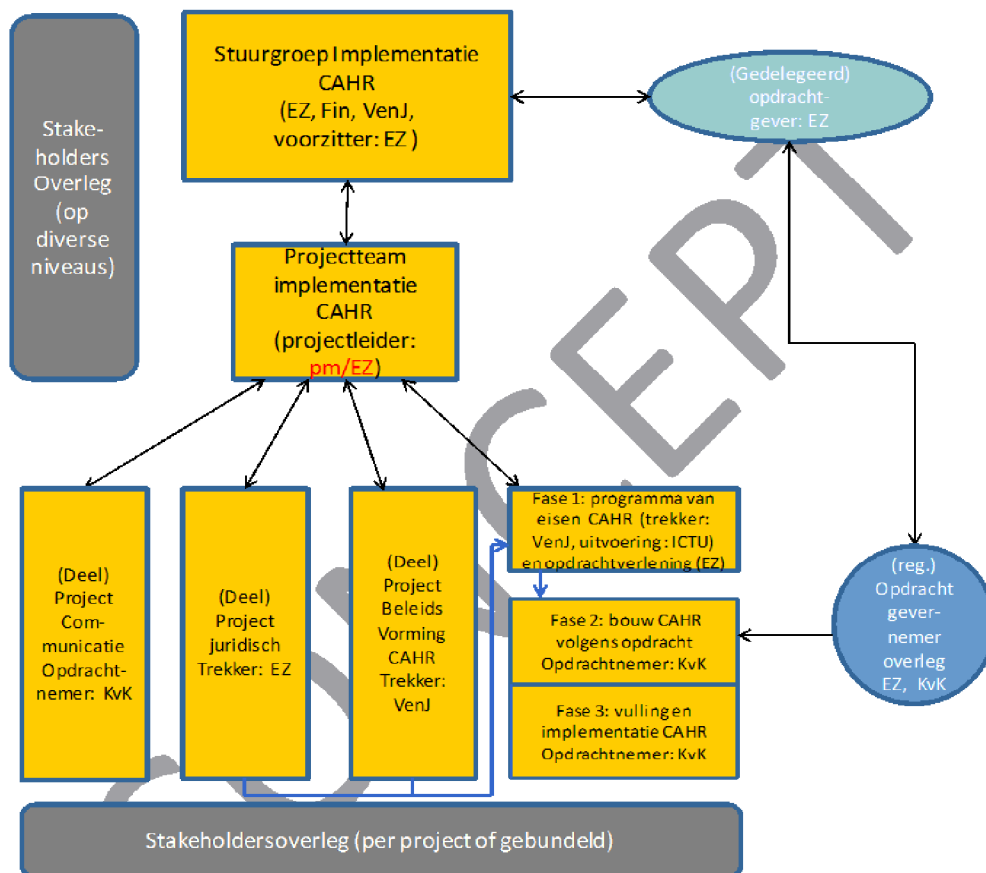
Het project kent de volgende deelprojecten:

1. Ontwikkeling, bouw, vulling, in werking brengen en implementatie van het CAHR. Dit deelproject kent 3 fasen:
 - Fase 1 (november 2013 tot 1 juli 2014): de fase die voorafgaat aan en uitmondt in de definitieve opdrachtverlening aan de KvK tot de bouw van het CAHR. In deze fase:
 - zal ICTU namens de opdrachtgevers van het CAHR het programma van eisen tot stand brengen³)
 - worden bij de KvK eventueel noodzakelijke activiteiten ontplooid ter voorbereiding op de volgende fase (bouw- en ontwikkeling)
 - wordt door de KvK op basis van het programma van eisen een bouwplan / offerte / projectplan opgesteld. Het programma van eisen en het bouwplan / offerte / projectplan vormen de basis voor de definitieve opdrachtverlening.
 - Fase 2 (vanaf 1 juli 2014 tot 1 april 2015): bouw van het systeem van het centraal aandeelhoudersregister;
 - Fase 3 (vanaf 1 april 2015 tot 1 oktober 2015): vulling, in werking brengen en implementatie van het centraal aandeelhoudersregister.
2. Beleidsvorming: de besluitvorming over beleidskwesties rond het CAHR kent twee fasen:
 - De beantwoording van kwesties die noodzakelijk zijn, want van direct belang, voor het kunnen vaststellen van het programma van eisen;

³ NB: daartoe dient een aantal aan de orde zijnde beleidsvragen uit deelproject 2 te zijn beantwoord.

- De beantwoording van kwesties waarover nadere besluitvorming gewenst is, maar waarvan de beantwoording niet direct noodzakelijk is voor het vaststellen van het programma van eisen.
3. Regelgeving: het tot stand brengen van de noodzakelijke wet- en regelgeving
 4. Communicatie tbv de implementatie en inwerkingtreding van het CAHR

2. De projectstructuur

Toelichting

- De opdrachtgever van de KvK voor de feitelijke bouw en implementatie van het CAHR is de minister van EZ.
- De stuurgroep wordt gevormd door de ambtelijke vertegenwoordiging van de opdrachtgevende ministeries.
- De projectgroep wordt gevormd door de deelprojectleiders en staat onder leiding van een projectleider (EZ). De projectleider draagt zorg voor de dagelijkse aansturing en de voortgangsbewaking van de afzonderlijke deeltrajecten en het hele project.

- De deelprojectleiders richten voor hun opdracht een traject in en zijn verantwoordelijk voor de wijze waarop de stakeholders worden betrokken. In de deeltrajecten wordt de besluitvorming op deelonderwerpen voorbereid.

Bijlage 1: activiteiten per deeltraject

Deelproject / onderwerp	Trekker	Producten / resultaten	Planning / deadline
1) Ontwikkeling / bouw / vulling / in werking brengen / implementatie CAHR			
<i>Opdrachtverlening, opdrachtgeverschap, eigenaarschap en sturing</i>			
(fase 1) Voorlopige opdrachtverlening KvK incl. overboeking voorlopige bevoorschotting	VenJ (2013) Fin (ntb)	Voorlopige opdracht en voorlopige bevoorschotting	Deze actie is door VenJ afgerond
Tot stand brengen programma van eisen door ICTU namens de opdrachtgevers van het CAHR: EZ, Fin en VenJ	ICTU onder opdrachtgeverschap van VenJ	Gedragen programma van eisen t.b.v. de opdrachtgevers van het CAHR: EZ, Financien, VenJ	1 mei 2014
Tussenresultaat: Concept-programma van eisen			1 april 2014
Besluitvorming over het programma van eisen door de interdepartementale (stuurgroep 3 ^e week van april)	ICTU i.a.m. de KNB en de andere stakeholders		1 mei 2014
Definitieve opdrachtverlening aan KvK (gedelegeerd opdrachtgever namens de stuurgroep)	EZ	Definitieve opdracht op basis van het vastgestelde programma van eisen en het bouwplan / projectplan KvK	1 juli 2014
Vervullen van de gedelegeerd opdrachtgeversrol (namens de stuurgroep) tijdens de bouw van het CAHR (fase 2) en deelname daartoe aan het opdrachtgevers en opdrachtnemersoverleg	EZ		Vanaf 1 juli 2014 t.m. 1 april 2015
<i>Ontwikkeling, bouw, implementatie (PM: nader uit te werken in deelprojectplan door de KvK)</i>			
Tijdens fase tot stand brenging	KvK	KvK zodanig	1 mei 2014

programma van eisen Leveren van expertise en advies t.b.v. het opstellen van het programma van eisen, in het bijzonder m.b.t. de verkenning van (onder meer) de volgende vraagstukken: - (in nauwe samenwerking met de stakeholders) Onderzoek naar opties en haalbaarheid daarvan t.a.v. de structurele levering van actuele informatie door de notarissen, op basis waarvan de opdrachtgever een keuze kan maken m.b.t. de structurele toeleveringsopties van informatie aan het CAHR - verkenning van het opnemen van de functionaliteit CAHR binnen de bronkopie HR		voorbereid dat na opdrachtverlening per direct kan worden begonnen met de bouw van het CAHR Bijdrage vanuit KvK aan adequaat programma van eisen	
Opstellen bouwplan / offerte / projectplan op basis van programma van eisen.	KvK	Bouwplan / offerte / projectplan	1 juni 2014
Bouw CAHR overeenkomstig opdracht (incl. programma van eisen en bouwplan / offerte / projectplan): o.a. - Daadwerkelijke ontwikkeling register overeenkomstig programma van eisen en projectplan - Plan initiële vulling van het register - Tot stand brengen van proces voor structurele vulling van het register - Tot stand brengen van proces voor aansluiting van vragende organisaties (incl. autorisaties e.d.)	KvK	Werkend CAHR (inclusief de toestroom en uitstroom van informatie en de koppelvlakken met de informatie leverende en geautoriseerde informatie vragende organisaties)	1 april 2015
Vulling van het CAHR (wordt eerst duidelijk na vaststelling van het PvE) door de KvK conform de opdrachtverlening en de in het bouwplan beschreven wijze		Gevuld systeem / CAHR (initieel en structurele informatiestromen vanaf 1/7/2015)	1 oktober 2015
Implementatie CAHR PM: nader uitwerken met KvK en werkgroep		Werkend systeem / CAHR	1 oktober 2015
2) Beleidsmatig spoor			
Besluitvorming over geselecteerde beleidskwesties uit bijlage 2, die	VenJ/ 	Definitieve besluitvorming	1 maart 2014

noodzakelijk blijken voor het ontwikkelen van het programma van eisen en de definitieve opdrachtverlening aan de KvK		over genoemde beleidskwesties	
Besluitvorming overige beleidskwesties die relevant en wenselijk zijn voor het CAHR, maar niet noodzakelijk voor het PvE	VenJ / ☐	Definitieve besluitvorming over genoemde beleidskwesties	1 oktober 2015
3) Juridisch spoor (PM nader uit te werken in een deelprojectplan door EZ)			
Besluit over aard en inhoud noodzakelijke wijziging van regelgeving (incl. keuze voor wet of AMvB): incl. oa - Bepaling rechtsgrondslag (criminaliteitsbestrijding) - Beantwoording inhoudelijke wetgevings-kwesties (zie bijlage 1)	EZ, ☐ en ☐	Overzicht van welke regelaanpassing nodig is en op welk niveau dit gebeurt	1 februari 2014
Deelprojectplan tot stand brengen t.b.v. de noodzakelijke regelgeving met een planning en een procesvoorstel mbt openbare consultatie en voorhangprocedure	EZ	Deelprojectplan regelgeving	1 februari 2014
Tot stand brengen en in werking treding noodzakelijke regelgeving	EZ	Regelgeving (wet of AMvB) van kracht	1 oktober 2015
Uitvoering Privacy Impact Analyse	EZ	PIA gereed	PM
Uitvoering toets administratieve lasten	EZ	Toets administratieve lasten gereed	PM
4) Communicatie tbv de implementatie (PM nader uit werken door de KvK)			
Opstellen communicatieplan	KvK		Ntb (1 juli 2014)
Uitvoeren communicatieplan	KvK		1 oktober 2015